

**UCHWAŁA NR XXXIX/361/2020
RADY MIEJSKIEJ W RYMANOWIE**

z dnia 27 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Rymanów na 2021rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) i art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Rymanowie
uchwala, co następuje:**

§ 1. Uchwala się „*Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Rymanów na 2021 rok*”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Rymanów.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2021r.

Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Rymanów na 2021 rok.

Wprowadzenie:

Narkomania (gr. *narke* – odurzenie, *mania* – szaleństwo) – potoczne określenie odnoszące się do uzależnienia od substancji chemicznych wpływających na czynność mózgu. Narkomania charakteryzuje się:

- tzw. głodem narkotycznym
- przymusem zażywania środków odurzających
- chęcią zdobycia narkotyku za wszelką cenę i wszystkimi sposobami.

Zmiana postaw ludzi sięgających po substancje psychoaktywne oraz zapobieganie negatywnym wpływom otoczenia, będących przyczyną patologicznych zachowań, wymaga prowadzenia działań na szeroką skalę. Zmiany, aby były skuteczne, muszą swym zasięgiem objąć wszystkie elementy otoczenia ludzi: rodzinę, zakład pracy, grupę rówieśniczą, szkołę, czy społeczność lokalną. Kluczem do efektywnej pracy jest współpraca instytucji przeciwdziałających problemom narkomanii. Zapobieganie, opóźnianie lub redukcja używania substancji psychoaktywnych jest celem, który przy uruchomieniu spójnej strategii profilaktycznej jest możliwy do osiągnięcia. Lepsza znajomość szerokiego kontekstu przyczyn i konsekwencji używania środków psychoaktywnych tworzy szansę zrozumienia, że bez partycypacji i zaangażowania podmiotów realizujących zadania w zakresie narkomanii trudno spodziewać się zauważalnych efektów działań profilaktycznych. Aby osiągnąć zamierzone cele tj. ograniczyć eksperymentowanie i używanie substancji psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej, konieczne jest wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmocnienie systemu wartości zdrowia, a także wyuczenie umiejętności psychospołecznych chroniących dzieci i młodzież szkolną przed używaniem narkotyków.

Narkomania w krótkim czasie prowadzi do poważnych zmian psychicznych pod postacią obniżenia uczuciowości wyższej, degradacji społecznej, zaburzeń krytycyzmu, osłabienia woli, kłamliwości. Często staje się przyczyną wejścia na drogę przestępczą. Produkcja narkotyków, fałszowanie recept, kradzież leków w szpitalach i aptekach, popełnianie przestępstw w celu uzyskania środków na narkotyki są nieodłączną stroną uzależnienia. Zaawansowane stadium narkomanii jest ciężką chorobą wyniszczającą organizm, prowadzącą do śmierci. Śmiertelność u narkomanów jest bardzo wysoka (najczęściej w wyniku przedawkowania), a niezależnie od tego dodatkowym czynnikiem jest obecnie AIDS. Metody leczenia są zazwyczaj nieskuteczne. Bardzo często zmiany psychiczne i uzależnienie są nieodwracalne. Medyczne metody leczenia nie przynoszą większych skutków. Nieco lepsze wyniki dają niekonwencjonalne metody terapii polegające na długotrwałym odosobnieniu i oddziaływaniach psychoterapeutycznych, połączonych z terapią pracą. Ograniczenie narkomanii jest trudne, gdyż zyski z handlu, produkcji, przemytu narkotyków są ogromne. Kartele narkotykowe działają sprawnie, posługując się korupcją i przemocą. Poszczególne kraje w różny sposób odpowiadają na problem narkomanii. Od kar długoletniego więzienia, a nawet śmierci dla handlarzy, jak w części państw azjatyckich, po próby legalizacji ograniczonej sprzedaży narkotyków miękkich (Holandia). Karalność dotyczy czasami tylko handlarzy, producentów, a niekiedy również kupujących na własne potrzeby. Skala zjawiska wzrasta, obejmując coraz młodsze dzieci, sytuację utrudnia fakt, iż wykrywalność uzależnienia we wczesnym stadium jest sporadyczna ze względu na wielość stosowanych środków, brak wiedzy opiekunów.

Narkomania nie jest tylko tragedią dla ludzi uzależnionych i ich rodzin, ale również problemem społecznym. Stąd też podejmowane są wysiłki zmierzające do zwalczania i zapobiegania narkomanii. Źródłem danych na temat rozpowszechniania konsumpcji narkotyków są przede wszystkim badania ankietowe oraz dane statystyczne z instytucji leczących osoby uzależnione od narkotyków. Narkomania jest chorobą, która wymaga od osób uzależnionych udziału w ambulatoryjnych programach leczenia bądź w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacyjnych. W niektórych przypadkach wymagane jest odtrucie organizmu, by móc rozpocząć leczenie. Ponieważ efektywność leczenia osób uzależnionych od narkotyków jest mała na całym świecie, a więc także i w Polsce, a ryzyko wystąpienia różnego rodzaju poważnych szkód zdrowotnych znacząco wzrasta, zasadnym jest prowadzenie i finansowanie programów redukcji

szkód oraz programów rehabilitacyjnych. Jednakże najważniejszym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

A. Zadania Programu:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2019r. poz. 852) w art. 10 nakłada na samorząd lokalny obowiązek uchwalania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz finansowania działań związanych z jego realizacją.

Za niezbędne uznaje się udzielanie wszechstronnego wsparcia osobom uzależnionym i ich rodzinom. Równoległym zadaniem jest profilaktyka szczególnie adresowana do ludzi młodych. Warunkiem zapewniającym skuteczność programu jest dbałość o wspomaganie jego realizacji i współdziałanie instytucji, stowarzyszeń i mieszkańców naszej gminy.

Kierunki i strategię działań zmierzających do realizacji zadań w zakresie profilaktyki narkomanii wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii są następujące:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i

osób zagrożonych uzależnieniem:

- 1) Prowadzenie porad i konsultacji dla osób uzależnionych i eksperymentującymi z narkotykami oraz prowadzenie działań motywujących do podjęcia terapii i ograniczenia szkód w związku z używaniem narkotyków,
- 2) Wspieranie działalności środowiskowej wzajemnej pomocy osób z problemami narkomanii oraz stowarzyszeń prowadzących programy profilaktyczne i naprawcze:
 - a) uczestnictwo w programach profilaktycznych,
 - b) udostępnienie pomieszczenia dla spotkań Grupy Wsparcia dla osób współuzależnionych.
- 3) Udzielanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem przez specjalistę uzależnień,
- 4) Organizowanie grup terapeutycznych i pomocy psychospołecznej dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka,
- 5) Upowszechnienie informacji dot. adresów instytucji i miejsc, gdzie można skorzystać z bezpłatnej pomocy psychologicznej w konkretnych sytuacjach życiowych - informator, ulotki,

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej

i prawnej:

- 1) Konsultacje oraz poradnictwo prawne dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- 2) Poradnictwo dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 3) Pomoc psychoterapeutyczna dla rodzin z problemem narkomanii (konsultacje, terapia indywidualna i grupowa),
- 4) Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem narkomanii organizowanych dla pedagogów szkolnych i pracowników świetlic.

III. Prowadzenie monitoringu oraz profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży:

- 1) Organizowanie i realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych, gimnazjach i Liceum Ogólnokształcącym,
- 2) Prowadzenie w szkołach zajęć profilaktycznych mających na celu zapobieganie szerszeniu się narkomanii, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach socjoterapeutycznych i opiekuńczo-wychowawczych (szczególnie ważnym wyzwaniem w działalności profilaktycznej jest rozszerzenie programów zajęć psychoprofilaktycznych dla młodzieży o różne formy zajęć sportowych w środowiskach szkolnych i świetlicach socjoterapeutycznych oraz opiekuńczo-wychowawczych),
- 3) Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i dotkniętych dysfunkcjami społecznymi,
- 4) Promowanie alternatywnego sposobu spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka,

- 5) Udział w lokalnych i ogólnopolskich kompaniach promujących zdrowy styl życia,
- 6) Zakup literatury, biuletynów, ulotek, prenumerata czasopism o tematyce uzależnień z przeznaczeniem dla bibliotek szkolnych.

IV. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- 1) Współpraca samorządu lokalnego z instytucjami i organizacjami pozarządowymi w realizacji gminnego programu przeciwdziałania narkomanii,
- 2) Udzielanie pomocy organizacyjnej i materialnej organizacjom społecznym, których celem jest krzewienie abstynencji od środków psychoaktywnych, zapewnienie profesjonalnej pomocy terapeutycznej, wspieranie organizacyjne i finansowe instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz ochrony zdrowia oraz stwarzających szanse powrotu osób uzależnionych do normalnego trybu życia,
- 3) Współpraca z instytucjami i stowarzyszeniami kulturalnymi, sportowymi i oświatowymi w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz udzielanie im pomocy finansowej dla stworzenia właściwych warunków lokalowych, sanitarnych oraz sprzętowych do prowadzenia tej działalności,
- 4) Nawiązanie współpracy z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, tj.:
 - przeciwdziałanie rozprowadzaniu narkotyków wśród dzieci i młodzieży,
 - dokonywanie stałych i seryjnych kontroli miejsc szczególnie narażonych na działalność osób rozprowadzających narkotyki (lokale gastronomiczne, kafejki internetowe, szkoły, place zabaw, dyskoteki, itp.).
- 5) Organizowanie zespołów interdyscyplinarnych w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w skład, których wchodzić będą przedstawiciele instytucji, organizacji pozarządowych i osoby fizyczne zajmujące się pomocą, edukacją i promocją zdrowia.

B. Cele programu:

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie rozszerzaniu się narkomanii oraz problemom jej towarzyszącym na terenie Gminy Rymanów.

Cele szczegółowe:

- 1) Promocja zdrowego stylu życia,
- 2) Wspieranie placówek prowadzących działalność zapobiegawczą w środowiskach zagrożonych uzależnieniem od środków narkotycznych,
- 3) Zwiększenie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem narkotyków i substancji psychoaktywnych (prowadzenie działalności przez publikacje, afisze, ulotki i organizowanie kampanii edukacyjnych),
- 4) Podejmowanie i wspieranie działań lokalnych i ogólnokrajowych w w/w zakresie,
- 5) zapobieganie problemom narkomanii poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną i informacyjną (dostarczanie fachowej wiedzy wszystkim podmiotom zainteresowanym tematem zagrożeń związanych z narkomanią i uwrażliwienie na wczesne oznaki uzależnienia oraz informowanie o dostępnych formach pomocy),
- 6) Ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych z zażywaniem narkotyków i uzależnieniem od narkotyków,
- 7) Prowadzenie działalności interwencyjnej w środowiskach i miejscach dystrybucji i używania narkotyków,
- 8) Ograniczanie ryzyka narkomanii wśród młodzieży poprzez poznanie przyczyn sięgania po narkotyki.

C. Realizatorzy programu:

- 1) Burmistrz Gminy Rymanów,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

D. Inicjatorzy zadania oraz podmioty uczestniczące w realizacji zadania:

- 1) Organizacje pozarządowe,
- 2) Placówki opiekuńczo - wychowawcze,
- 3) Szkoły,
- 4) Osoby fizyczne, specjaliści z zakresu uzależnień i profilaktyki,
- 5) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 6) Komisariat Policji,
- 7) Sąd Rejonowy w Krośnie,
- 8) Prokuratura Rejonowa w Krośnie
- 9) Parafie Rzymsko-Katolickie,
- 10) Punkt Konsultacyjny
- 11) Zespół Interdyscyplinarny

E. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

- 1) Środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) Środki od sponsorów.